

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของสังคมมนุษย์ เราได้ทราบว่ามนุษย์ใช้การศึกษาสืบทอดวัฒนธรรมของสังคม และวิถีการดำรงชีวิต (ภิญโญ สาร, 2526: 11)

สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐบาลมีความตระหนักในเรื่องการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี โดยได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติขึ้นมาหลายฉบับแล้ว สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็น แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535: 5-14) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

รัฐมีความเชื่อมั่นพื้นฐานว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง และเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นแนวทางถูกต้องเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า ให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลย์และความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้

ในการจัดการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียนนั้น ได้แบ่งการศึกษาในระบบโรงเรียน ออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับ อุดมศึกษา โดยได้แบ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ออกเป็น 2 ตอนคือ

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนา คุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียน ได้ค้นพบ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจน มีความสามารถในการประกอบกรงานและอาชีพตามควรแก่วัย

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษา ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือให้ เพียงพอแก่การประกอบกรงานและอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริม ให้ผู้เรียน ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็น สำหรับการประกอบ อาชีพและการอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างมีสันติสุข

ในสถานศึกษาหรือโรงเรียนจะมีผู้บริหารการศึกษา เป็นผู้มีความจในการตัดสินใจ ในการกำหนดนโยบาย และการบริหารการศึกษาในโรงเรียน การดำเนินการบริหาร โรงเรียนผู้บริหารจะมีภาระหน้าที่หลายด้าน ดังที่มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านเสนอไว้ ดังนี้

แคมเบล, กอบอลลี และแรมเซเยอร์ (Campbell, Corbally and Ramseyer, 1968:116) ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารออกเป็น 7 ประการ คือ

1. การบริหารงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและชุมชน
2. การบริหารหลักสูตรและการสอน หรือการบริหารงานวิชาการ
3. การบริหารกิจการนักเรียน
4. การบริหารบุคลากร
5. การบริหารอาคารสถานที่
6. การบริหารการเงิน และธุรการ
7. การจัดองค์การ

เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของงานบริหารโรงเรียน และด้านการใช้เวลาในการบริหาร งานในความรับผิดชอบ จากการศึกษาของ สมิทท์ และคณะ (Smith and Others, 1961, อ้างใน นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2534: 100) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 40 ของงานบริหารโรงเรียนทั้งหมด

จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นภาระหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน ที่ต้องให้ความสำคัญและใช้เวลามากที่สุด สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2538: 74) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจของโรงเรียน มีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 15) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ และสอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีติติก (2532: 52) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น

นอกจากนี้การที่จะทำให้ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะตามที่ประเทศชาติต้องการนั้นเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยตรง เพราะงานวิชาการจะช่วยพัฒนาสติปัญญา ความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียนตามที่ประเทศชาติต้องการได้ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางนั้น เป็นโรงเรียนที่ประกอบด้วยโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่ มีนักเรียนอยู่จำนวนมากว่าโรงเรียนในเขตอื่นทั่วประเทศ ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง ส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่ (กรมสามัญศึกษา, 2538: 3) สอดคล้องกับผลการสัมมนาของนิสิตภาควิชามัธยมศึกษา (ภาควิชามัธยมศึกษา, 2534: 138) พบว่า ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง ส่วน

มากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นักเรียนมีจำนวนมากกว่าในส่วนภูมิภาค แต่
 ทว่าเมื่อนำข้อมูลจำนวนครูผู้สอน(กรมสามัญศึกษา, 2538: 10)เปรียบเทียบกับจำนวนครู ตาม
 เกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนด (กรมสามัญศึกษา, 2532:80) แล้วปรากฏว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด
 ใหญ่พิเศษ มีปัญหาขาดแคลนครู เช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ดังนั้นจึงน่าจะทำให้เกิด
 ปัญหาด้าน การจัดครูเข้าสอนและการบริหารงานวิชาการด้านอื่นด้วย

นอกจากนี้ ทางด้านคุณภาพการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการ
 ศึกษา 2536 (กรมวิชาการ, 2536: 28) สรุปได้ว่า ถ้าพิจารณาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่
 ในเกณฑ์ที่มีระดับพอใช้เท่านั้น และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของ
 ประเทศ พบว่า ต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของประเทศ และเมื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์
 ของคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ตามหลักสูตรกำหนด พบว่า อยู่ในระดับพอใช้เช่นกัน และคุณลักษณะ
 หลายด้านของนักเรียนในส่วนกลางมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเขตการศึกษาอื่น กล่าวได้ว่าในด้าน
 คุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางอยู่ในระดับที่มีปัญหามากด้านหนึ่ง เช่นกัน

สำหรับปัญหาการให้ความสำคัญต่องานบริหารวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่มี
 ความสำคัญมากในการบริหารโรงเรียนนั้นจากการศึกษาของ โกศล วิชัยดิษฐ์ (2520: ง) ได้
 ศึกษาภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทำการวิจัยงานบริหารการศึกษาของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาลำดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามลำดับ
 จากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานบริหารงานธุรการ การเงิน และ
 การบริการ เป็นลำดับที่ 1 ส่วนงานบริหารด้านวิชาการ เป็นอันดับที่ 3 แต่จากการศึกษา
 การใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยของ สมชาย สุชาติตะ
 (2524: ง) ได้ทำการวิจัยการใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต
 การศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ
 26.81 กล่าวได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญต่องาน
 วิชาการน้อยกว่าผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต 11 สอดคล้องกับ กิติมา

ปรีดีติลล (2532: 48) กล่าวไว้ว่า จากประสบการณ์พบว่าผู้บริหารบางคนไม่เห็นความสำคัญ ของงานในด้านนี้มากนัก มีการมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการรับไปปฏิบัติทั้งหมด และ ถึงแม้การบริหารวิชาการจะมีความสำคัญมาก แต่ก็มีผู้บริหารโรงเรียนบางท่านไม่ให้ความสำคัญ กับงานนี้เท่าที่ควร แต่มักจะไปให้ความสำคัญกับงานอาคาร สถานที่มากกว่า (ตัญญี พงษ์ศาสตร์ , สัมภาษณ์ , 15 กันยายน 2538) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนกลาง น่าจะมีปัญหา ในด้านการให้ความสำคัญและการปฏิบัติ จริ่งของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนกลาง ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง

อนึ่งการรับนักเรียนเข้าเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในส่วนกลาง แต่เดิมจะใช้วิธีการสอบคัดเลือกนักเรียนจากนักเรียนที่มาสสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก สอด คล้องกับผลการสัมมนาของนิสิตภาควิชามัธยมศึกษา ในปี พ.ศ. 2534 (ภาควิชามัธยมศึกษา, 2534: 138) พบว่า การรับนักเรียนแต่ละครั้งนักเรียนมาสสมัครเป็นจำนวนมาก และนักเรียน ที่เรียนมักจะมีมุ่งการเรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่เน้นการศึกษาเพื่ออาชีพ ต่างกับใน ส่วนภูมิภาค ดังนั้นจึงมีโอกาสดคัดเลือกนักเรียนที่มีสติปัญญาดี และมีความพร้อมสูงเข้าเรียนใน โรงเรียน แต่ในปัจจุบันกรมสามัญศึกษาได้มีนโยบายรับนักเรียนเข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบ คัดเลือก (กรมสามัญศึกษา, 2538: 3) ทำให้น่าจะเกิดปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษขึ้นอีกด้วย

จากเหตุผลข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ต้องประสบกับปัญหาหลายด้านซึ่งทำให้คุณภาพ ของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ ทำให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่บรรลุตาม จุดหมายของหลักสูตร นโยบายของกรมสามัญศึกษา นโยบายของประเทศ และนโยบาย ของโรงเรียนได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการ แก้ปัญหาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในส่วนกลาง เพื่อผลการวิจัยจะเป็นแนวทางที่จะใช้ในการ ปรับปรุง แก้ปัญหา

ป้องกันปัญหา และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ส่งผลให้นักเรียนทุกคนมีความรู้ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตรที่วางไว้ และตามนโยบายทางการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศต่อไป โดยผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน และใช้แนวคิดของกรมสามัญศึกษา(ม.ป.ป.: 9-13) และแนวคิดของ กิติมา ปรีดีติลล (2532: 58) มาเป็นแนวคิดหลัก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ตามหัวข้อที่ผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน และใช้แนวคิดของกรมสามัญศึกษา(ม.ป.ป.: 9-13) และแนวคิดของ กิติมา ปรีดีติลล (2532: 58) มาเป็นแนวคิดหลัก ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. การจัดทำแผนการเรียน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดครูเข้าสอน
6. การจัดสอนซ่อมเสริม
7. การจัดห้องสมุดโรงเรียน
8. การจัดบริการแนะแนว
9. การจัดกิจกรรมนักเรียน
10. การจัดสื่อการเรียนการสอน
11. การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ
12. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
13. การประเมินผลงานวิชาการ

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอน ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนห้องเรียน ตามเกณฑ์ที่กรมสามัญศึกษากำหนด คือต้องมีห้องเรียน 60 ห้อง ขึ้นไป หรือมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2500 คน ขึ้นไป จำนวน 50 โรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีหน้าที่บริหาร การศึกษาในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และผู้ช่วยผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าหมวดวิชา หมายถึง หัวหน้าหมวดโดยยึดตามกลุ่มวิชาในหลักสูตรตาม หลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้ หัวหน้าหมวดในกลุ่มวิชาภาษา หัวหน้าหมวด ในกลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ หัวหน้าหมวดในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา หัวหน้าหมวดในกลุ่มวิชา พัฒนาบุคลิกภาพ และหัวหน้าหมวดในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาอาชีพ

กลุ่มโรงเรียน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ตามที่กรมสามัญศึกษา กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนการบริหารงานวิชาการที่กรมสามัญศึกษา ให้ประกอบการพิจารณาสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง มากขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดอื่น ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป
3. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในเรื่องการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดอื่น ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

1.1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง รวมจำนวน 50 โรงเรียน ดังนั้นมีจำนวนประชากรผู้บริหาร 100 คน

1.1.2 หัวหน้าหมวดวิชา ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มวิชาโดยยึดกลุ่มวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รวม 5 หมวดวิชา ได้จำนวนประชากรหัวหน้าหมวดวิชา

รวม 250 คน

1.1.3 รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ และ หัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มวิชาโดยยึดกลุ่มวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยการสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1.2.1 สุ่มตัวอย่าง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ทั้ง 9 กลุ่มโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มกลุ่มละ 2 โรงเรียน รวมเป็นโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 18 โรงเรียน

1.2.2 แต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน รวมผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 36 คน

1.2.3 แต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างหัวหน้าหมวดวิชา จากแต่ละกลุ่มวิชา ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้หัวหน้าหมวดวิชาใน 5 กลุ่มวิชาละ ๆ 1 คน รวมได้หัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนละ 5 คน ดังนั้น รวมได้หัวหน้าหมวดวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 90 คน

1.2.4 รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาทั้งสิ้น เป็นจำนวน 126 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยแบ่งเป็น

2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะของคำถามที่ใช้ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ลักษณะของคำถามที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์ตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และสาเหตุของปัญหา การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ทาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง โดยวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ เสนอเป็นตารางจัดลำดับเนื้อหา และความถี่ประกอบ

ลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกล่าวถึงหลักและแนวคิดเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา งานบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา การบริหารงานวิชาการ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการแต่ละงานโดยละเอียด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ประกอบด้วย หนังสือจดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และประวัติการศึกษาของผู้วิจัย